

**KDO
VLASTNÍ.
VLÁDNE.**

FRANZ GRILLPARZER

SLÁVA A PÁD KRÁLE OTAKARA

(TRAGÉDIE V PĚTI DĚJSTVÍCH)

ČESKÁ PREMIÉRA 15. ZÁŘÍ 2019
V DIVADLE KOMEDIE

PŘEKLAD

ÚPRAVA

REŽIE

DRAMATURGIE

VÝPRAVA

HUDBA

ASISTENTKA REŽIE

DRAMATURGICKÁ

SPOLUPRÁCE

RADEK MALÝ

MICHAL HÁBA, SIMONA PETRŮ

MICHAL HÁBA

SIMONA PETRŮ

ADRIANA ČERNÁ

JINDŘICH ČÍŽEK

VERONIKA ŠVECOVÁ

DANIEL PŘIBYL

OBSAZENÍ

PŘEMYSL OTAKAR

RUDOLF HABSBURSKÝ

MARKÉTA RAKOUSKÁ,

posléze FRANZ GRILLPARZER

a PALTRAM VATZO, purkmistr Vídně

KUNHUTA UHERSKÁ, maďarská princezna

ZÁVIŠ Z FALKENŠTEJNA

MILOTA, posléze ŠVÝCARSKÝ

VOJÁK

SEYFRIED MERENBERG,

posléze FRIEDRICH ZOLLERN

KRÁLŮV KANCLÉŘ,

také STARÝ MERENBERG

KAPELNÍK, KLÁVESY

KYTARA

BASOVÁ KYTARA

BUBNY

MARTIN PECHLÁT

IVAN LUPTÁK

RADKA FIDLEROVÁ

JOHANA

SCHMIDTMAJEROVÁ

ALEŠ BÍLÍK

VOJTĚCH DVOŘÁK

TOMÁŠ MILOSTNÝ

JIŘÍ ŠTRÉBL

JINDŘICH ČÍŽEK

VLADIMÍR MIKLÁŠ

DAVID HERZIG

PETR NOHAVICA

I INSPICE

PAVLÍNA SVOBODOVÁ

Šéf výpravy Adam Pitra. Manažerka provozu
Martina Čacká. Technika, světla a zvuk Robert
Štěpánek. Kostýmy vyrobila krejčovna Městských
divadel pražských pod vedením Evy Duškové.

„Kdo je revoltující člověk? Člověk, který říká ne. Ale třebaže odmítá, nevzdává se: je to také člověk, který hned svým prvním gestem říká ano. Co vlastně v sobě ukrývá ono ne? Znamená například už toho bylo dost, ‚odsud až posud‘, ‚zacházíte příliš daleko‘ a ještě ‚existuje nějaká hranice, kterou nesmíte překročit‘. Toto ne vyznačuje v podstatě určitou hranici. Tutéž představu jistě meze nacházíme v pocitu revoltujícího člověka, že ten druhý něco překračuje, že rozšiřuje své právo za hranici, kde mu čelí a omezuje jej právo někoho jiného. Revolta se tedy opírá o kategorické odmítnutí vpádu považovaného za nepřijatelný a zároveň o nejasnou jistotu, že je revoltující člověk v právu, nebo snad spíše o dojem, že ‚má právo na...‘. Revolta je neodmyslitelná od pocitu, že člověk má jistým způsobem v něčem pravdu.“

– Albert Camus (*Člověk revoltující*)

„V současném světě je manipulace politickou reklamou nejen schopná vytvořit lidské potřeby a jejich kritéria štěstí, ale i vyrobit hrdiny naší doby a ovládat představy mas prostřednictvím oslavných biografí a příběhů úspěchu. Tyto schopnosti nutí k zamyšlení o ‚sametové‘ totalitě – kontrolované formě manipulace s vědomím a představami, která se skrývá pod názvem liberální demokracie, jež umožňuje zotročení a ovládnutí dokonce i jejích kritiků. Zbývá však otázka, kdo tyto formy a metody manipulace, brainwashingu a podmiňování dokáže využívat úspěšněji: diktátoři, násilné režimy a kruté státy, nebo demokracie se všemi svými marketingovými technikami a osobními majetky?“

– Leonidas Donskis (*Tekuté zlo – Život bez alternativ*)

„Spíše než Grillparzerovým vědomým vzkazem světu se zabýváme tím, co jeho hra říká nechtěně. Sláva a pád krále Otakara byla a je především habsburskou propagandou, to dnes vyniká nejvíce. V naší interpretaci nedostává tolik prostoru česko-německá otázka. Prostor dostává především politika ve smyslu fungování mocenské hierarchie a různých způsobů vlády – včetně její vlastní sebereprezentace čili propagandy. Postavy Rudolfa Habsburského a Přemysla Otakara představují dva různé způsoby vlády, realizace moci. Otakar už jako Grillparzerem napsaný charakter vášnivého a sebestředného panovníka s horkou hlavou dobře představuje ‚starou‘ moc, takovou, která chce být vidět a jejíž odstrašující obraz je součástí vlastní realizace. Rudolf je v Grillparzerově podání samozřejmě dokonalý, v rámci dneška se stává představitelem moci rafinovanější – takové, která svůj obraz navenek neprosazuje, naopak vyvolává zdání své nepřítomnosti, pozornost od sebe přesunuje jinam. Právě střet Rudolfa a Otakara je klíčový pro dnešek, kdy se může zdát, že již neexistuje jasný nepřítel a konečně prožíváme ‚příběh svobody‘“

– Režisér Michal Hába o hře *Sláva a pád krále Otakara*

„V témže duchu, v němž budeme soudit krále, založíme Republiku. Každý král je rebel nebo uzurpátor. Rebeluje proti lidu a uzurpuje jeho absolutní svrchovanost. Monarchie to není král. Monarchie je zločin. Ne jen tak nějaký zločin, nýbrž zločin. Nelze vládnout a uchovat si nevinnost.“ – Saint-Just, 1789

**JSEM ZVYKLÝ, ŽE KDYŽ JEDNOU
ŘEKNU ANO, PAK ZTRATÍ HLAVU
TEN, KDO ŘEKNE: NE!**

Franz Grillparzer ve svých vzpomínkách přiznává, že jej na osudu Přemysla Otakara II. zaujala podobnost s příběhem Napoleonovým. „Oba byli, ač si velmi vzdálení, činorodí muži, dobyvatelé, bez původně zlých úmyslů, okolnostmi přinuceni jednat tvrdě až tyransky, po mnoha letech štěstí je potkal týž smutný konec. A konečně tu byla i ona skutečnost, že obrat v osudu obou mužů nastal po rozchodu s manželkou a jejich novém sňatku.“ Mnozí kritici Grillparzerovi vyčítali, že jeho portréty Přemysla Otakara a Rudolfa Habsburského neodpovídají historické skutečnosti. Volbou střetu právě těchto dvou panovníků se dotkl v období silícího nacionalismu velmi citlivé sféry. Cenzura hru zakázala. O jejím osudu rozhodla až po dvou letech císařovna Karolina Augusta, choť císaře Františka. Rukopis se jí zdál zajímavý a žádala jeho povolení. Císař František přikázal cenzuře lakonicky: „Uvedení truchlohry s vyžádanými změnami, která se tímto v příloze vrací, jsem povolil. Franz.“

Premiéra hry se uskutečnila 19. února 1825. Představení neslo jasné politické poselství. Většina recenzentů měla – jak se často děje dodnes – problém s abstrahováním umělecké stylizace od historických skutečností. Žádali historickou „pravdu“ a drama soudili podle vlastního přístupu k dějinám.

„Pokud jsem mu dodal něco na prchlivost i podezřívavost, pak to bylo proto, že jsem před sebou viděl císaře Napoleona, nedá se však říct, že Otakar takový nebyl, protože nikdo neví, jaký byl doopravdy. Záznamy o něm jsou velmi sporé. Protože jsem využil především rakouských pramenů, jeví se hlavní postava poněkud temná... Nálada Čechů byla ostatně vyprovokovaná a nitky se stahovaly k jednomu státnímu radovi původem z Čech, který si přisadil svoje k původním cenzurním překážkám. Na ministerstvu zahraničí mu totiž přidělili cenzuru, protože, jak si mysleli, tam jeho neschopnost nadělá nejmenší škodu... Ostatně, co jsou to dějiny? O které historické postavě jsme v mínění zajedno, pokud jde o její charakter? Historik ví málo, básník však jako by musel vědět všechno.“ – Franz Grillparzer ve své autobiografii

V Čechách, Rakousku i Německu však stále panují spory o pohled na státnickou úlohu Přemysla Otakara II. a Rudolfa Habsburského v Grillparzerově dramatu. V literatuře se neustále opakují Grillparzerovy nelichotivé výroky o Češích, ale také jeho okouzlení Prahou, když do hlavního města Čech zavítal rok a půl po premiéře Otakara: „Do Prahy jsem přijel s jakýmsi předsudkem. Skutečně dětin-ské nepochopení mého Otakara, směšná zlost, kterou vyvolalo omezené národní smýšlení zdejšího obyvatelstva nad tímto nevinně míněným kusem, mě připravily nanejdůležitější. Přesto jsem se nemohl ubránit velkolepému dojmu, jaký musí toto město na každého pozorovatele udělat. Praha mě do jisté míry usmířila s českým národem, který jsem nikdy neměl rád. Vlastně by se neměly o žádném národu vytvářet soudy, dokud nevidíme jeho vlast.“

Do dnešních dnů se opakuje Grillparzerův citát, shrnující dějiny společnosti, „od humanity přes nacionalitu k bestialitě!“ Grillparzer byl stoupencem josefínské ideje jednotného státního národa, hovořícího jedním jazykem; jazykové menšiny, sdružené v německém (německo-rakouském) soustátí pro něj představovaly kmeny, jejich jazyky nepřestal považovat za dialekty.

V kontextu kritiky individualismu a subjektivismu, jehož vliv narůstal od poloviny 18. století se častá charakteristika Rudolfa jako ideálního obrazu dobrého, liberálně osvíceného panovníka jeví jako mylná: „Grillparzer konfrontuje v postavách Rudolfa a Otakara dva modely vladařské legitimitnosti: novodobý, založený a legitimovaný jedincem, jehož schopnosti ho k vládě predestinují, a starší, antiindividualistický model, v němž panovníkova autorita a vážnost nevyrůstá z osobních schopností, nýbrž z vážnosti jeho úřadu.“ V Grillparzerově dramatu jde tedy o dvě strategie legitimity politické moci.

DOPROSTŘED KOPCE JSEM VÁS VYSADIL A LEZTE VZHŮRU, NEBO ZLOMTE VAZ!

Pražská německá scéna se odhodlala uvést Grillparzerova *Otakara* až roku 1871. Recenze považují představení za velmi citlivou záležitost. Kritika, z listu *Bohemia*, píše o „úžasném výtvaru vpravdě shakespeareovské velikosti, a ti, kdo takové dílo pomlouvali jako ‚paskvil na národ rakouský‘, se mohli přesvědčit o nesprávnosti takového názoru a spatřit, jak náš výtečný básník stejně spravedlivě bičuje staré Čechy za jejich národní fanatismus i Vídeňany za jejich patolízalství...“. Německý list *Politik* rozhodně nelíčil průběh premiéry Grillparzerovy hry jako klidný: „Divadelní představení ve stavu obležení: Jak známo uznalo ředitelství německého divadla za vhodné předat českému obyvatelstvu hlavního města uvedení Grillparzerova dramatu *Štěstí a sláva krále Otakara* jako velikonoční dárek. Trefné poznámky, jaké české listy spojovaly s tímto nadevše netaktním převlečením kusu, který dosud ze slušnosti zůstával zdejšímu divadlu vzdálen, způsobil zdejší policii mnohé bolení hlavy, a mnoho nescházelo, aby připravila k ochraně *Štěstí a pádu krále Otakara* na baštu č. 19 kanóny připravené ke střelbě.“

Také uvedení roku 1896 v Brně v Městském divadle mělo politický podtext. Zástupce starosty „zdůraznil význam německého Brna, připraveného bojovat za německví“. Drama pak bylo uvedeno ještě roku 1908 v Liberci jako slavnostní představení v rámci oslav 60 let vlády Františka Josefa I.

KDYŽ NÁŠ DŮM HOŘÍ A HASIT NEDÁ SE, ALE SPOŇ RUCI PŘI TOM OHŘEJME SI.

Grillparzerovo drama bylo inscenováno i roku 1955 při slavnostním představení k znovuoctevření Burgtheateru a k podpisu státní smlouvy znovuoctevřené Rakouské republiky. Pompéznost tohoto aktu a historické vazby perziflovala ve svém dramoletu *Burgtheater* z roku 1981 Elfriede Jelinek. Provokativní autorka přitom narazila na problémy ne nepodobné Grillparzerovým bojům s cenzurou, dramolet byl po značných potížích premiérován v Bonnu a vyvolal skandál.

Roku 1937 zveřejnil Grillparzerův portrét ve svém pařížském exilu Joseph Roth. V Grillparzerovi vidí počátek rakouského politického „světobolu“, který „ví, že po Evropě univerzalistického, latinského a národní rozdílnosti vyrovnávajícího středověku – jenž v Rakousku stále ještě trval a neztratil sílu – musela nevyhnutelně přijít Evropa reformace, Francouzské revoluce, Evropa Napoleonova a Bismarckova. ‚Od humanity přes nacionalitu k bestialitě!‘, to znamená od Erasma Rotterdamského přes Luthera, Bedřicha Velikého, Napoleona a Bismarcka k dnešním diktaturám“.

„Ten, kdo v čele vlády žertuje, směřuje k tyranii.“ – Saint-Just, 1789

„Spravedlnost. Být neustále hotov připustit, že druhý člověk je něčím jiným, než co čteme, když tu je. Nebo spíše číst v něm, že je určitě něčím jiným, možná dokonce úplně něčím jiným, než co v něm čteme. Každá bytost mlčky křičí, aby ji četli jinak.“ – Albert Camus (*Člověk revoltující*)

FRANZ GRILLPARZER

SLÁVA A PÁD KRÁLE OTAKARA

POPRVÉ ČESKY!

HRA *SLÁVA A PÁD KRÁLE OTAKARA*
V PŘEKladu RADKA MALÉHO
DOPLNĚNÁ O ODBORNÉ STUDIE
VYCHÁZÍ JAKO 1. SVAZEK NOVÉ EDICE
NÁPOVĚDNÍ KNIHA 15. ZÁŘÍ 2019.
KNIHU ZAKOUPÍTE NA CENTRÁLNÍ
POKLADNĚ MĚSTSKÝCH DIVADEL
PRAŽSKÝCH NEBO ONLINE.

AUTOR

FRANZ GRILLPARZER (1791–1872)

Je považován za největšího rakouského dramatika 19. století. Narodil se ve Vídni v právnícké rodině. Matčini bratři Ignaz a Joseph Sonnleithnerovi se pohybovali v okruhu Josepha Haydna. Stal se referentem ministerstva financí a po dvacet let vedl jeho archiv. Jeho údělem se však stala láska k hudbě a divadlu. Kancelářské zaměstnání mu poskytovalo dostatek času k soukromému studiu materiálů, z nichž těžil látky svých dramát. Pro jeho dílo jsou charakteristické ideje německého osvícenství, obdiv ke klasice i romantické vidění světa. Ovlivněn vzory antických autorů, španělskými dramatiky, Shakespearem, Schillerem a Goethem hledal náměty v mýtech a lidových pověstech, v historických análech a kronikách. Témata z českého prostředí použil i v dramatech *Pramáti*, pohádkovém dramatu *Libussa* a fragmentu *Drahomíra*. Uvažoval také o Žižkovi či o Václavu IV. Po uvedení jeho hry *Sláva a pád krále Otakara* se pro Čechy stal reprezentantem protičeských postojů, pro německojazyčnou společnost představoval v budoucnu nejen symbol rakušanství, nýbrž také velkoněmecké myšlenky.

„Grillparzer byl Němcem, jemuž nikdy Čech stéblo křížem nepřelozil, a přece choval k národnosti naší takovou zášť, že ji hanobit se nerozpakoval ve svých dílech a tak dramata svá snížil na paskvily... Tím, že čerpal náměty z české historie naplival do studně, ze které se napil. Nám Čechům, jichžto hrdinné zápasy na národnost a svobodu nebyly mu zajisté z dějepisných studií neznámy, láti dal z jeviště zbabělců. Tato nenávisť k našemu národu stala se mu vášní... Celý jeho Přemysl Otakar znázorniti měl naše porobení: král je tu reprezentant národa: porážka Přemyslova Rudolfem Habsburským jenom pars pro toto... Liberálem nebyl ani dost málo. Byl to prospěchář a zpátečník, jehož ledového srdce nedotkne se žádný vlažnější dech svobodomyšlnosti... Zůstal a byl nadšený horovatel pro absolutismus... On, který nám Čechům vyčítal, že „lichotí, žebrouí, podlézají“,

„nízce se plazí“, neustával se lísat o přízeň shůry... Dodejme, že Grillparzer byl zuřivý antisemita a máme jeho úplný obraz jako liberála. Urputného, zavlého nenávistníka Čechů mohou Němci slavit: ale Grillparzera vyličovati jako svobodomyšlníka – tot' hřích na svobodě.“ Dopisovatel *Národních listů* roku 1891 u příležitosti 100. výročí narození Franze Grillparzera

HERCI A TVŮRCI

MICHAL HÁBA

Vystudoval režii v ateliéru doc. Miroslava Krobota na pražské DAMU, v divadle Komédie asistoval režisérům D. D. Pařízkovi a A. Riemenschneiderovi, absolvoval stáž ve berlínských divadlech Volksbühne am Rosa-Luxemburg-Platz a Maxim Gorki Theater. Jeho tvorba je spojena především se skupinou Lachende Bestien, kde působí jako režisér, autor, herec a producent. Věnuje se kočovnému Divadlu koňa a motora se sociálním a komunitním přesahem. Jako hostující režisér se pohybuje na rozličných divadelních územích od divadla pro děti a mládež (inscenace *Huckleberry Finn*, *Cipísek*, *Sněhová královna*) přes autorské divadlo (*Opletal* v Divadle na cucky) po interpretační činohru (*Černá voda* nebo *Lakomec* v Klicperově divadle) až k divadlu dekonstruktivnímu – mimo inscenace Lachende Bestien (*Ferdinande!*, *Sezuan*, *Pověření*) je to např. *Hráč* podle Dostojevského v Divadle Husa na provázku. V roce 2018 navázala skupina Lachende Bestien spolupráci s Městskými divadly pražskými a připravila pro prostor divadla Komédie autorskou adaptaci Ibsenova dramatu *Nepřítel lidu*, která měla premiéru v lednu 2019 v režii Michala Háby.

SIMONA PETRŮ

Jako dramaturgyně začínala v brněnském Divadle v 7 a půl. Působila i v HaDivadle,

Divadle Polárka nebo Divadle Husa na provázku. Je autorkou divadelních her *Mašíni – cestou samurajů*, *Zasnoubené se smrtí*, *Marx Bros* (HaDivadlo), *Tichý Tarzan* a *PŠT!* (Divadlo Husa na provázku), *Medvědi* (Klicperovo divadlo), *Mileniny recepty* (Studio Hrdinů), *Věra* (ND Brno) aj. Spolupracovala např. s režiséry M. T. Růžičkou, A. Petrželkovou, K. Polívkovou, J. A. Pitínským, V. Morávkem. V Městských divadlech pražských má za sebou dramaturgii inscenace *Andělé v Americe* režiséra Michala Dočekala. S režisérem Michalem Hábou spolupracovala už na inscenaci *Ferdinande!* souboru Lachende Bestien.

ADRIANA ČERNÁ

Scénografii vystudovala v ateliéru prof. Petra Matásk na Katedře alternativního a loutkového divadla pražské DAMU. Jako scénografka i autorka kostýmů spolupracovala s řadou scén a tvůrců od kamenných divadel (např. Národní divadlo, Dejvické divadlo, Divadlo Petra Bezruče) přes projektovou tvorbu (SKUTR, Petra Tejnorová, 11:55) až po taneční scénu (VerTeDance). V inscenačním týmu Hába–Černá–Čížek pracuje pravidelně i mimo projekty skupiny Lachende Bestien (v poslední době např. *Lakomec* v Hradci Králové nebo *Hráč* v Divadle Husa na provázku). V Městských divadlech pražských je autorkou výpravy k inscenaci režiséra Michala Háby *Nepřítel lidu*.

JINDŘICH ČÍZEK

Absolvoval skladbu na Konzervatoři Jaroslava Ježka. Zkomponoval hudbu k více než dvaceti inscenacím a filmům, snímky Martina Máje a Alexandry Hetmerové byly oceněny na festivalech po celém světě. Využívá široké spektrum žánrů od klasiky přes pop k elektronice a sound designu. Nejčastěji spolupracuje se souborem Lachende Bestien a režiséry Michalem Hábou a Šimonem Spišákem na scénách kamenných i alternativních divadel. Hraje s kapelou Kašpárek v rohlíku a příležitostně působí jako herec. Je rovněž autorem hudby k inscenaci Michala Háby *Nepřítel lidu* v divadle Komédie.

RADEK MALÝ

Básník, spisovatel, překladatel, redaktor a průkopník živé poezie a poezie pro děti. Držitel několika literárních ocenění včetně dvou Magnesíí Liter. Vystudoval germanistiku a bohemistiku, byl žákem Ludvíka Kundery. Působí také jako vysokoškolský učitel na Literární akademii v Praze a na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Z vlastních překladů uspořádal „malou antologii poezie německého expresionismu“ *Držíce v drzých držkách cigarety*. Dále překládá např. verše Georga Trakla, Rainera Marii Rilka, Paula Celana či Ericha Kästnera. Pro děti napsal například knihu *František z kaštanu*, *Anežka ze slunečnic* nebo autorský *Slabikář* s ilustracemi Matěje Formana. Je rovněž autorem dramatických textů *Pocit nočního vlaku* a *Černé Hoře – dobrodošli*. Nově přeložil Goethova *Fausta* pro Činohru Národního divadla a *Slávu a pád krále Otakara* Franze Grillparzera pro Městská divadla pražská.

MARTIN PECHLÁT

Absolvoval Katedru alternativního a loutkového divadla na pražské DAMU. Po škole nastoupil do angažmá v Klicperově divadle v Hradci Králové. Později byl jednou z hereckých opor divadla Komédie, kde působil až do zániku souboru sdruženého kolem režisérů Pařízka a Jařaba. Za roli Goebbelse získal Cenu Alfréda Radoka za nejlepší mužský herecký výkon roku (inscenace *Goebbels/Baarová*). Druhým Radokem byl oceněn jeho výkon v inscenaci *Legenda o svatém pijanovi*. Je také držitelem Ceny Thálie za mužský herecký výkon. V sezoně 2012/13 nastoupil do angažmá v Národním divadle. Diváci si ho mohou pamatovat například jako Huga Pludka v Havlově *Zahradní slavnosti*, Karla Kopřkingla ze *Spalovače mrtvol* a titulního Fausta ve Stavovském divadle. Často se objevuje také ve filmu a televizi (*Nuda v Brně*, *Účastníci zájezdu*, *Vratné lahve*, *Václav, 3 sezóny v pekle*, *Rodinný film*, *Já, Olga Hepnarová*, seriály *Útěk do Budína*, *Expozitura*, *Život a doba soudce A. K. ad*).

RADKA FIDLEROVÁ

Vystudovala DAMU v ročníku Libuše Havelkové a Františka Salzera. Na jevišti Karlovarského divadla se poprvé objevila již jako pětileťá. Se Zdenkem Potužilem a Miki Jelínkem patří k zakladatelům Divadla na okraji, kde působila až do ukončení jeho činnosti v roce 1987. Zde hrála například v inscenacích *Snídaně u Tiffanyho*, *Mladý muž a bílá velryba*, *Romeo a Julie*, *Lady Macbeth Mcenského újezdu*, *Švejci a Faust*. V roce 1993 na pozvání režiséra Zdenka Potužila přešla do Městských divadel pražských, kde dodnes účinkuje jako stálý host. Diváci ji mohou znát také z Divadla Na zábradlí, Divadla v Řeznické nebo Divadla Ta Fantastika. Věnuje se též pedagogické činnosti. Spolupracuje rovněž s alternativním souborem Depresivní děti touží po penězích. Ve filmu dostala největší příležitost v dramatu *Pavučina* z roku 1986.

JOHANA SCHMIDTMAJEROVÁ

Absolvovala herectví na Katedře alternativního a loutkového divadla DAMU pod vedením prof. Karla Makonje a režijního tandemu SKUTR; studia dovršila stáží na lisabonské Escola Superior de Teatro e Cinema. Věnuje se divadelnímu i filmovému herectví. Vedle Michala Háby a Lachende Bestien spolupracovala např. s režisérkou Petrou Tejnorovou, Apolenou Vanišovou, Davidem Jařabem nebo Janem Jirků. V současnosti působí v divadlech Venuše ve Švehlovce, MeetFactory, Minor nebo v Divadle Na zábradlí. Hrála např. ve filmech *Schmitke* režiséra Štěpána Altrichtera či krátkometrážním *Kdo je kdo v mykologii* režisérky Marie Dvořákové, oceněném studentským Oscarem. Je spoluautorkou konceptu divadelní instalace *Rozsvítit maják – divadelní instalace na horizontu událostí*. Jednu z hlavních rolí hraje i v inscenaci Michala Háby *Nepřítel lidu* v divadle Komédie.

ALEŠ BÍLÍK

Vystudoval činoherní herectví na pražské DAMU, kde absolvoval roli Karla Moora

v inscenaci *Grázlové*. Jeho učiteli zde byli Eva Spoustová, Eva Salzmanová, Dan Přebyl, Miloš Horanský a Alois Švehlík. Během studia se zapojil do pohybového inscenačního projektu *Muži* Adély Laštovkové Stodolové a tvůrčího dua SKUTR, spolupracoval také se sdružením Tygr v tísní. Hostoval v Národním divadle a v Městském divadle v Mladé Boleslavi. V letech 2013–2015 byl členem činohry Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, kde si zahrál mj. Lysandra ve *Snu noci svatojánské* nebo Tristana v *Tristanovi a Isoldě*. Má za sebou účinkování ve více než desítku filmových a televizních projektů (*Doktor Martin*, *Atentát a Všechny moje lásky*). Hlavní mužskou postavu si zahrál v pohádce *Řachanda*. Větší roli dostal i ve filmu *Křížáček*. V Městských divadlech pražských působí od roku 2016 a k jeho dosud nejvýznamnějším zdejšími rolím patří kniže Myškin v *Idiotovi* nebo Lenskij v *Evženu Oněginovi*.

VOJTĚCH DVOŘÁK

Vystudoval činoherní herectví na pražské DAMU coby součást nebyvale silného absolventského ročníku (např. s herci Pavlou Beretovou, Vojtěchem Dykem či Tomášem Dianiškou a režiséry Danielem Špinarem a Janem Fričem). Roku 2008 se stal na deset let členem souboru královéhradeckého Klicperova divadla, kde ztvárnil řadu výrazných rolí v režii Friče, Špinara či Davida Drábka (mj. titulní role ve *Figarově svatbě* či *Romeovi a Julii*). S tamním angažmá se rozloučil rolí v *Katech* Martina McDonagha a vydal se se svou ženou cestovat po Jižní Americe. Má vlastní talk show *Kvůli čeho*, natáčí cestovatelská videa pro Aktuálně.cz a pro pořad ČT *Objektiv*. Je jedním z deseti frontmanů punkové kapely Vagyny dy Praga. V Městských divadlech pražských již hostoval v inscenacích *Na východ od ráje* a *Hráči*. V *Romeovi a Julii* v režii Michala Dočekala hraje roli mnicha Vavřince.

IVAN LUPTÁK

Vystudoval činoherní herectví na pražské DAMU. V DISKu hrál např. v inscenaci Jiřího Havelky *Velmi společenské tance* či v absolventském představení *Tanzimír*

a *Karolína*. Na konci čtvrtého ročníku DAMU v roce 2010 se stal členem hereckého souboru Divadla Na zábradlí. Po několika menších rolích dostal velkou hereckou příležitost v titulní roli variací na antické téma *Orestek*, dále v roli Architekta Ulče v Havlově *Asanaci* či Andrea Sartiho v Brechtově *Životu Galileiho*. Spolupracoval mimo jiné s režiséry Janem Mikuláškem, Davidem Jařabem nebo Janem Fričem. Jeho filmovým debutem byla hlavní role Tomáše ve filmu *Anglické jahody*, hrál v TV filmu *Villa Faber* a v několika studentských snímcích. Účinkuje v televizním seriálu *Ordinace v růžové zahradě 2*.

TOMÁŠ MILOSTNÝ

Vystudoval na JAMU obor činoherní herectví. Téměř dvě desetiletí byl členem souboru Divadla Husa na provázku. Mezi jeho nejvýznamnější divadelní role patří například Smerďakov v *Bratřech Karamazových*, Hugo Pludek v *Zahradní slavnosti*, Kubeš v *Baladě pro banditu*, Rogožin v *Idiotovi*, Švejk a mnoho dalších. Jako herec a režisér často spolupracuje s alternativními divadly (Divadlo Feste, Druhý Pád). Opakovaně spolupracoval například s režiséry Vladimírem Morávkem, J. A. Pítínským, Jiřím Jelínkem a Michalem Dočekalem. Diváci jej znají i z jeviště Národního divadla Brno, Divadla Bolka Polívky, Divadla u stolu nebo HaDivadla. Se souborem Spolek sešlých účinkuje v úspěšné *Commedii dell arte I a II*. Výraznější role měl ve filmech *Kuličky*, *Muži v říji*, *Sráči*, *Ženy, které nenávidí muže* a v seriálech *Kancl a Bohéma*. V Městských divadlech pražských je v angažmá od roku 2019, hraje v inscenaci *Revizor* režiséra Davida Drábka.

JIŘÍ ŠTRÉBL

Hereckou dráhu začal v A studiu Rubín. Později se stal členem vznikajícího spolku Kašpar, s nímž hrál v Rokoku a v Celetné, posléze přešel se skupinou Michala Dočekala do divadla Komédie. Po Dočekalově odchodu do Národního divadla zůstal na volné noze, do Komédie se poté vrátil díky Janu Nebeskému a inscenaci *Kanibalové* a stal se jedním z výrazných protagonistů éry Dušana D. Pařízka

(*Utrpení knížete Sternenhocha*, *Světánápravce*, *Vodičkova–Lazarská* aj.). Hostoval také například v Činohře Národního divadla, Spitfire Company nebo v Divadle Na zábradlí, pravidelně spolupracoval s Divadelním studiem Továrna. Diváci jej znají například ze Špačkova filmu *Pouta*, Jařabova *Hlava-ruce-srdce* či z televizních seriálů *Redakce*, *Kriminálka Anděl*. V angažmá v Městských divadlech pražských je od roku 2019. V inscenaci Michala Dočekala *Romeo a Julie* hraje Kapuleta.

HUDEBNÍCI

VLADIMÍR MIKLÁŠ

Cimbalista a kytarista. Absolvent Státní konzervatoře v Bratislavě a Konzervatoře Jaroslava Ježka v Praze. Má za sebou mnoho koncertních zkušeností v různých hudebních seskupeních (Big band Milana Svobody, Fake Moustache, Duo Pilot). Vyučuje klasickou i elektrickou kytaru. Kromě hraní s vlastní formací Triptych účinkoval i v doprovodné kapele zpěvačky Katarzie, v Prago Union a Vložte kočku.

DAVID HERZIG

Baskytarista. Absolvent Konzervatoře Jaroslava Ježka. Se svou r'n'b kapelou Uncles and Papas se dostal do semifinále soutěže *Česko Slovensko má talent 2*. S kapelou Fancy Style hraje kombinaci popu, funku a soulu.

PETR NOHAVICA

Bubeník. Po absolvování konzervatoře a VOŠ Jaroslava Ježka studuje obor jazzové bicí nástroje na pražské HAMU. Účinkuje mj. v kapelách Sisa Fehér & Vladko Mikláš, Bulatkin / Yakovlev Organism, Agnieszka Twardoch quartet, Tomáš Sýkora trio či Miriam Bayle quartet.

FRANZ GRILLPARZER
SLÁVA A PÁD KRÁLE OTAKARA
(TRAGÉDIE V PĚTI DĚJSTVÍCH)

Druhá premiéra sezony 2019/20.
Program k inscenaci vydávají Městská divadla pražská.
Ředitel Daniel Příbyl.
Umělecký šéf Michal Dočekal.
Zřizovatelem je Magistrát hlavního města Prahy.
Program připravila Simona Petrů.
Grafická úprava Riana Št'áhlavská.

Poděkování: Václavě Kofránkové, Vlastě Reittererové
a Grillparzer Gesellschaft, Janě Burianové, za pánské
obleky firmě Koutný Prostějov, za palety panu Miloši
Peltanovi a za zapůjčení brnění panu Stanislavu Veselému.

 Halci
Law s.r.o. **bnt** attorneys
in CEE

TO JE STARÝ ZÁKON.

PRAHA
PRAHA
PRAHA
PRAHA

KOMEDIE MĚSTSKÁ
DIVADLA ROKOKOABC
PRAŽSKÁ